

EGENBEREDSKAPSUKA 2024

Laget for
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og
beredskap (DSB)

22. november 2024

INNHOOLD

3

Prosjektinformasjon

11

Vannlagring

4

Sammendrag

15

Kjennskap til kampanjen

5

Kjennskap til egenberedskap

20

Om utvalget

PROSJEKTINFORMASJON

FORMÅL

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) ønsker å innhente mer informasjon om befolkningens bevissthet rundt egenberedskap og effekten av DSBs kampanje «*Slik bidrar du til Norges beredskap*». Hensikten med Egenberedskapsuka er å sette befolkningen i stand til å klare seg selv i en uke i en krisesituasjon. Denne kampanjen ble i år gjennomført i perioden 28. oktober til 3. november 2024.

I denne forbindelse ønsket DSB å innhente mer kunnskap om hva slags kjennskap og bevissthet befolkning har rundt egenberedskap, hvorvidt man har lagret drikkevann i husstanden og om man har samarbeidet med andre om hvordan man skal klare seg hvis en krise skulle oppstå.

Tilsvarende undersøkelser ble også gjennomført i forbindelse med Egenberedskapsuka 2019, 2021, 2022 og 2023. I tillegg ble det gjennomført to undersøkelser om tilsvarende tematikk i juni og november 2020, uten en kampanjeperiode imellom.

METODE

Undersøkelsen ble gjennomført som en pre- og post-test i webpanel, og undersøker om det er variasjoner i befolkningens kjennskap og forhold til egenberedskap før og etter kampanjeperioden.

Målgruppen for undersøkelsen er et representativt utvalg av den norske befolkning over 18 år. Undersøkelsen ble gjennomført i Ipsos' webpanel.

Pre-testen ble gjennomført i uke 42-43, mens post-testen ble gjennomført i uke 45-46. Datagrunnlaget består av totalt 2003 intervjuer, med 1000 intervju i pre-testen og 1003 intervju i post-testen.

Resultatene er vektet på kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå i henhold til offentlig statistikk for befolkningssammensetningen.

Resultatene i denne rapporten er vektet på samme måte som resultatene fra 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023.

ANALYSE

Utvalgsundersøkelser er alltid beheftet med usikkerhet. Feilmarginen varierer med antall intervju og svarfordelingen på det enkelte spørsmål. Med 1000 spurte ligger feilmarginene for totaltall for pre-test og post-test på rundt +/-1,4 - 3,1 prosentpoeng. Feilmarginen for tall i undergrupper er større.

Resultatene for henholdsvis pre- og post-test tolkes med bakgrunn i kji-kvadrattesting med 5 % signifikansnivå. Signifikante forskjeller mellom undergrupper og gjennomsnittet (totalen) er med 95 % sannsynlighet utenfor feilmarginene og skyldes ikke tilfeldigheter.

Utviklingen mellom pre- og post-test kommenteres gjennomgående der det foreligger en signifikant forskjell, og disse resultatene tolkes med bakgrunn i T-test med et signifikansnivå på 5 %.

Bilder i rapporten er tatt av G. Røkeberg og er hentet fra DSB sin Flickr-konto

SAMMENDRAG

KJENNSKAP TIL EGENBEREDSKAP

Andelen som kjenner til myndighetenes anbefaling om at husstander skal være forberedt på å klare seg selv i en uke hvis strøm, telenett og internett blir borte har økt signifikant fra pre-test (86 %) til post-test (93 %).

29% svarer at de har samarbeidet med andre om egenberedskap ved en eventuell krisesituasjon i både pre- og post-test. Andelen som ikke har samarbeidet med noen men som ønsker å gjøre det øker fra 19% i pre-test til 23% i post-test.

Både i pre- og post-test er andelen som kjenner til myndighetenes anbefalinger lavest i aldersgruppen 18-29 år og høyest i aldersgruppen over 60 år. Andelen i gruppen 18-29 år øker imidlertid mest fra pre- til post-test, 76% til 88%.

VANNLAGRING

49% (post-test) har lagret drikkevann i flasker/beholdere, en høyere andel enn noen gang tidligere. Ingen signifikant forskjell mellom pre- og post-test.

Blant de over 60 år er andelen som har lagret drikkevann 54%, høyere enn snittet.

Andelen som har lagret drikkevann kun 43 % blant de som bor alene. I Nord-Norge er andelen 36%, langt lavere enn landsgjennomsnittet.

KJENNSKAP TIL KAMPANJEN

Post-testen viser at 86 % har lest, hørt eller sett noe om anbefalinger for egenberedskap i det siste, gjennom én eller flere kanaler. Dette er høyere enn i 2023, da andelen var 63 %.

Over halvparten (52%) har hørt om anbefalingene i brosjyre de har mottatt i postkassen. TV (32 %), internett (25 %) og sosiale medier (22 %) er også viktige informasjonskilder.

Blant personer over 60 år er andelen som har fått informasjon om anbefalingene fra brosjyre særlig høy (65 %). Blant personer under 30 år er det signifikant flere som har fått informasjon via internett og sosiale medier.

Totalt har 64 % lest hele eller deler av brosjyren.

KJENNSKAP TIL EGENBEREDSKAP

Post-test

93%

Har kjennskap til myndighetenes anbefaling om at husstander skal være forberedt på å klare seg selv hvis strøm, telenett og internett blir borte

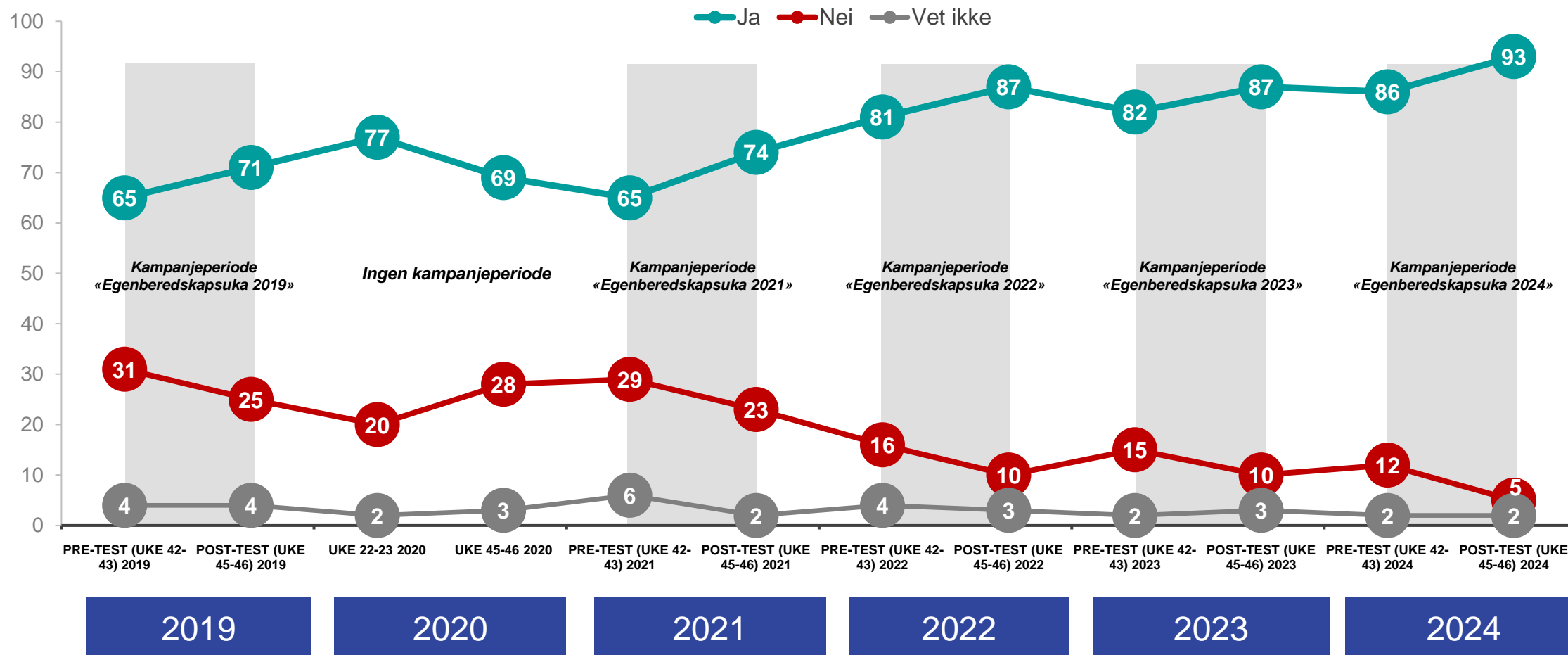
29%

Har samarbeidet med andre for å bli bedre forberedt på kriser

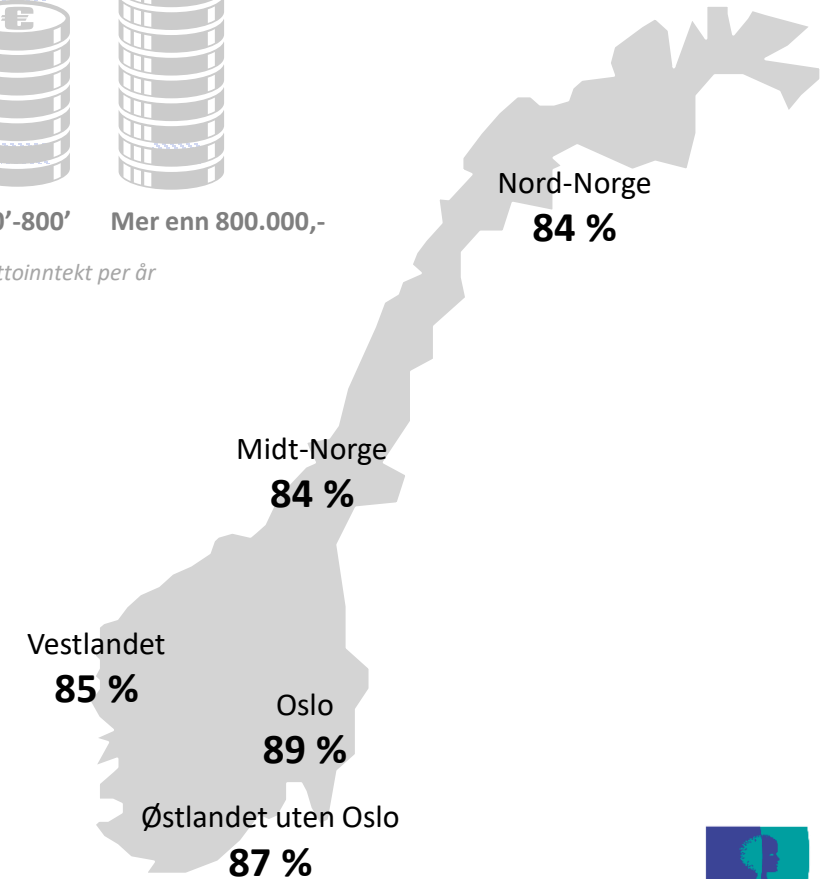
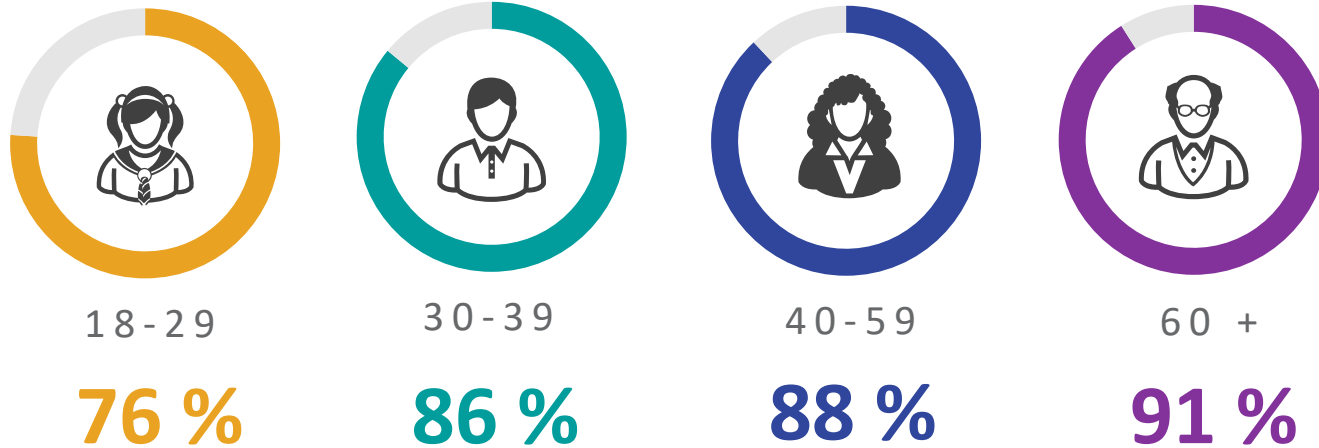
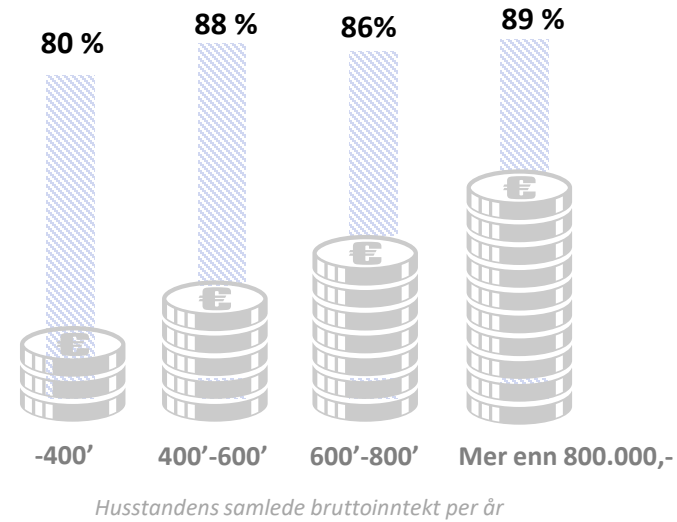
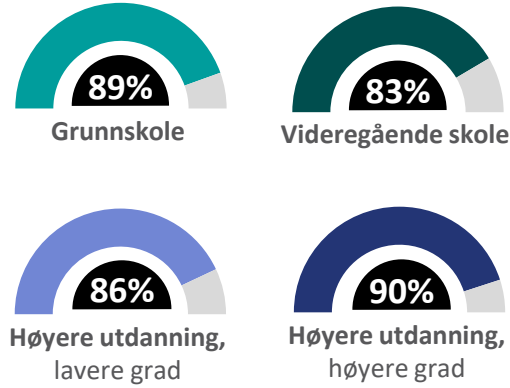
Historikk: Kjennskap 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024

Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i en uke dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid?

Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i en uke dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid? **Andel svart «Ja»**

Base: Pre-test (n= 1000)

Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i en uke dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid? **Andel svart «Ja»**

Base: Post-test (n= 1003)

93%

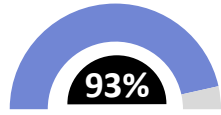
93%

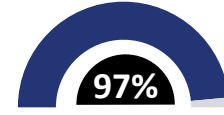
Grunnskole

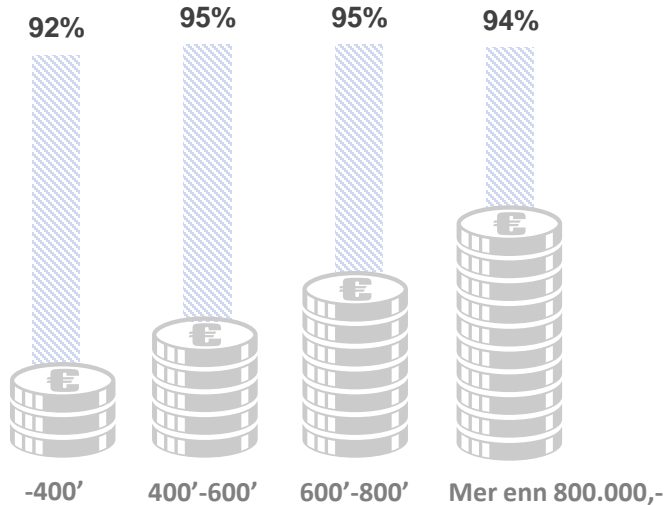
Videregående skole

Høyere utdanning,
lavere grad

Høyere utdanning,
høyere grad

Husstandens samlede bruttoinntekt per år

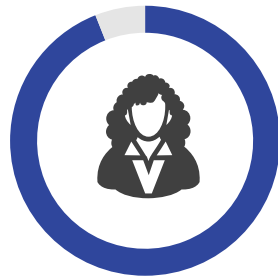
18-29

88%

30-39

93%

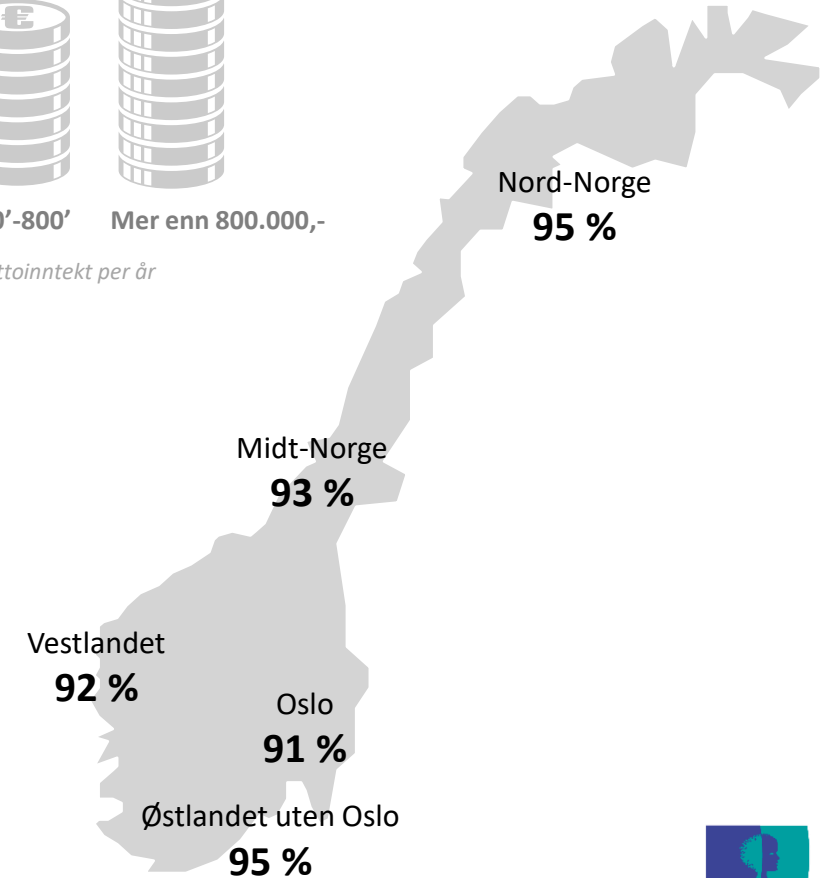
40-59

94%

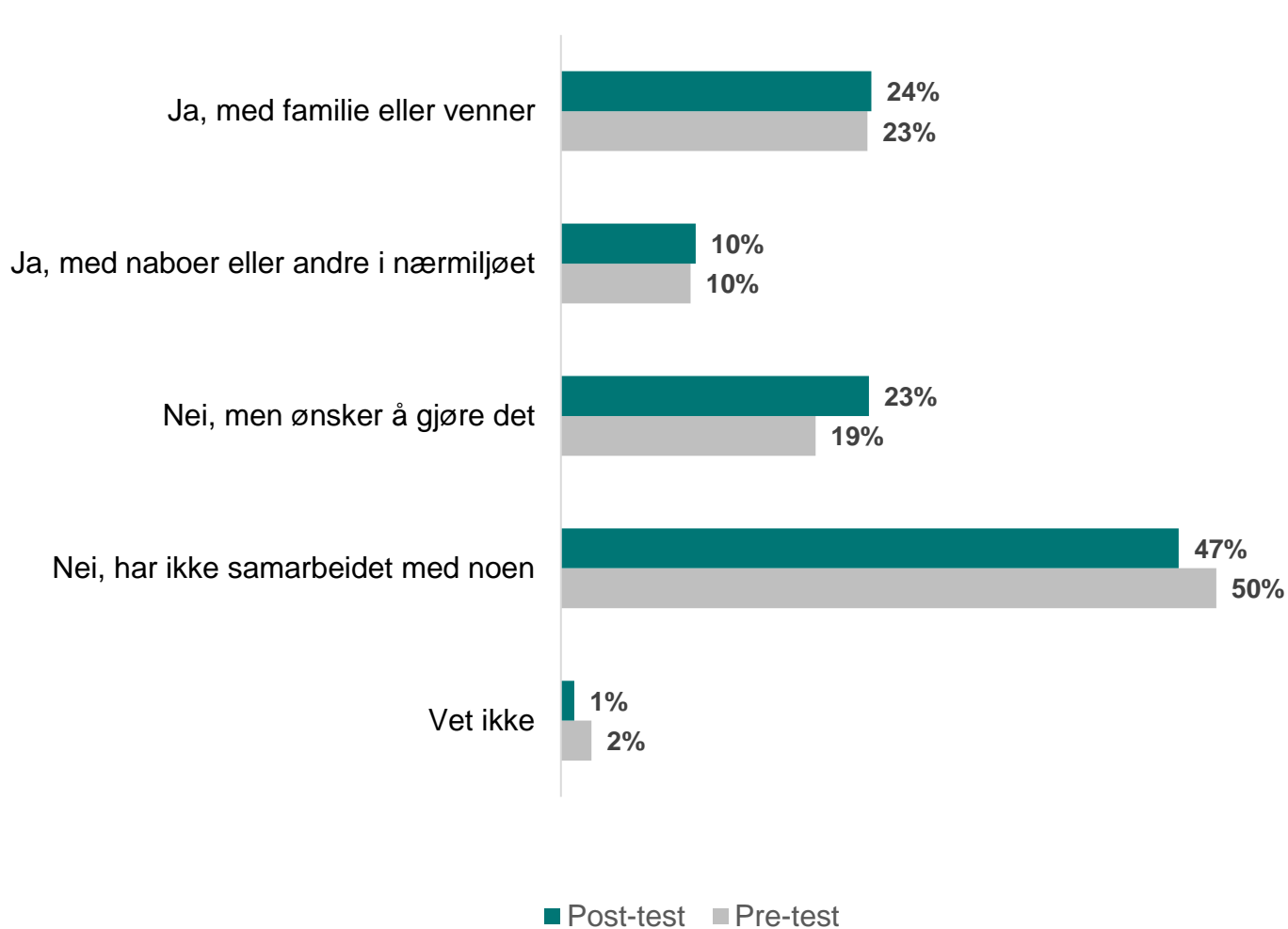

60+

96%

DSB anbefaler å samarbeide om egenberedskap med familie, venner og naboer. Har du samarbeidet med andre for å bli bedre forberedt på kriser?

Pre-test
Samarbeidet med andre*

29%

Post-test
Samarbeidet med andre*

29%

29% har snakket med familie eller venner om hvordan de skal klare seg hvis strøm, vann, telenett og internett blir borte i tre døgn eller mer. Andelen er den samme i både pre- og post-testen. Andelen som ikke samarbeider med noen men som ønsker å gjøre det øker fra 19% i pre-test til 23% i post-test-

Post-testen viser at det er en langt høyere andel blant personer over 60 år som ikke har samarbeidet med noen, og heller ikke uttrykker ønske om å gjøre det (61 %). I aldersgruppen 18-29 år har 42 % samarbeidet med familie, venner, naboer eller andre i nærmiljøet om egenberedskap, høyere andel enn i noen annen aldersgruppe.

Andelen som har samarbeidet om egenberedskap er høyere i husholdninger med mange personer, blant de med høyere utdanning, og de som bor i Oslo eller andre sentrale strøk.

*Respondentene kunne svare både 'Ja med familie og venner' og 'Ja, med naboer eller andre i nærmiljøet' samtidig. Disse overlapper noe.

VANNLAGRING

Post-test

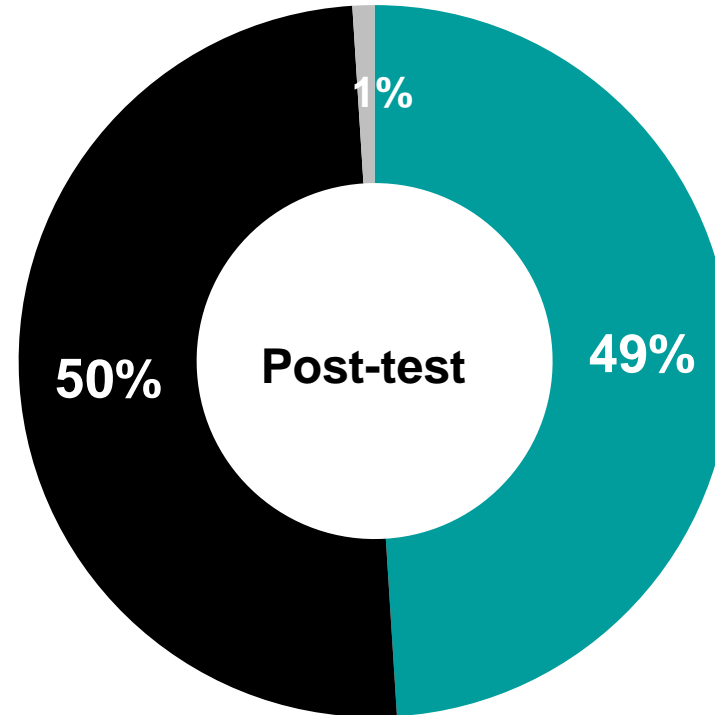
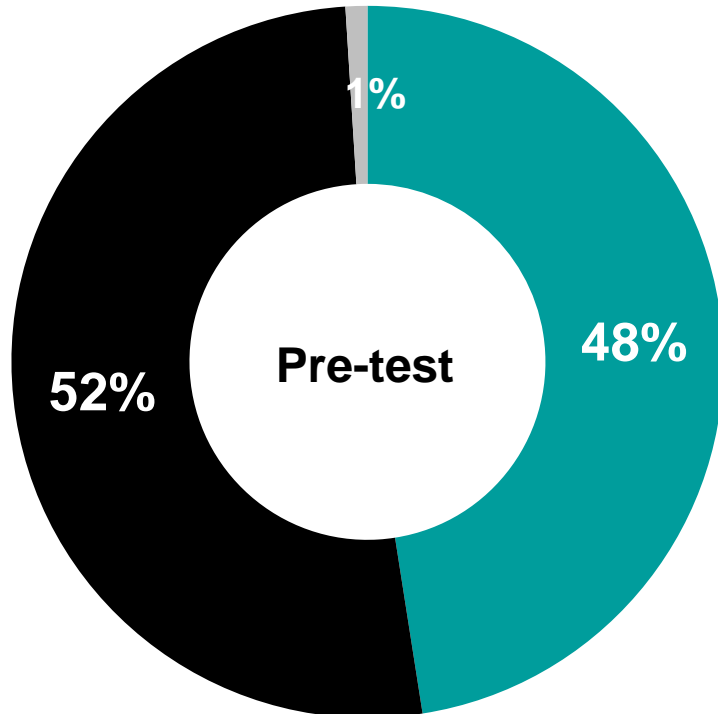
49%

Har lagret drikkevann i husstanden i tilfelle vannet i springen blir forurenset

Har din husstand lagret drikkevann i flasker/ beholdere som kan brukes dersom vannet i springen blir avstengt eller forurenset?

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

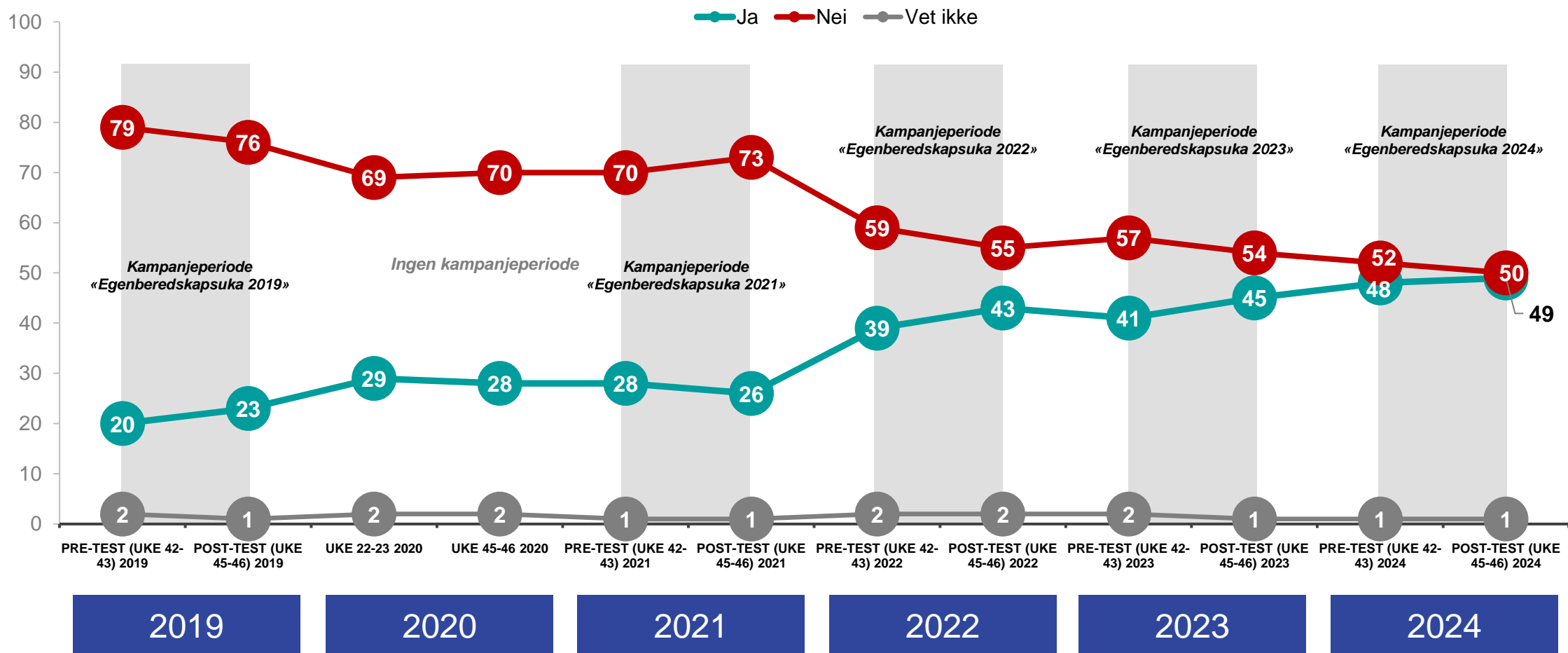
49 % har lagret drikkevann i husstanden. Andelen er hhv. 48 % i pre-testen og 49 % i post-testen. Økningen er ikke statistisk signifikant.

Det er videre interessante forskjeller mellom undergrupper (tall fra post-test):

- Blant de over 60 år er det flere som har lagret drikkevann (54 %)
- Andelen er kun 43 % blant de som bor alene
- Andelen er kun 36 % blant de som bor i Nord-Norge
- Personer som har svart at de er klar over myndighetenes anbefalinger om egenberedskap har oftere lagret drikkevann (51 %), enn de som ikke har vært klar over anbefalingene (13 %).

Historikk: Vannlagring 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024

Har din husstand lagret drikkevann i flasker/holdere som kan brukes dersom vannet i springen blir avstengt eller forurenset?

KJENNSKAP TIL KAMPANJEN

Historikk: Kjennskap 2019, 2021, 2022, 2023 og 2024

Historikk fra rapporten «Egenberedskapsuka 2019», «Egenberedskapsuka 2021», «Egenberedskapsuka 2022» og «Egenberedskapsuka 2024»

Kan du huske å ha lest, hørt eller sett noe om anbefalinger for egenberedskap i det siste? I så fall, hvor leste, hørte eller så du noe om dette? (Post-test)

Har lest, hørt eller sett anbefalinger for egenberedskap i det siste (uansett kanal):

51%

2019

59%

2021

82%

2022

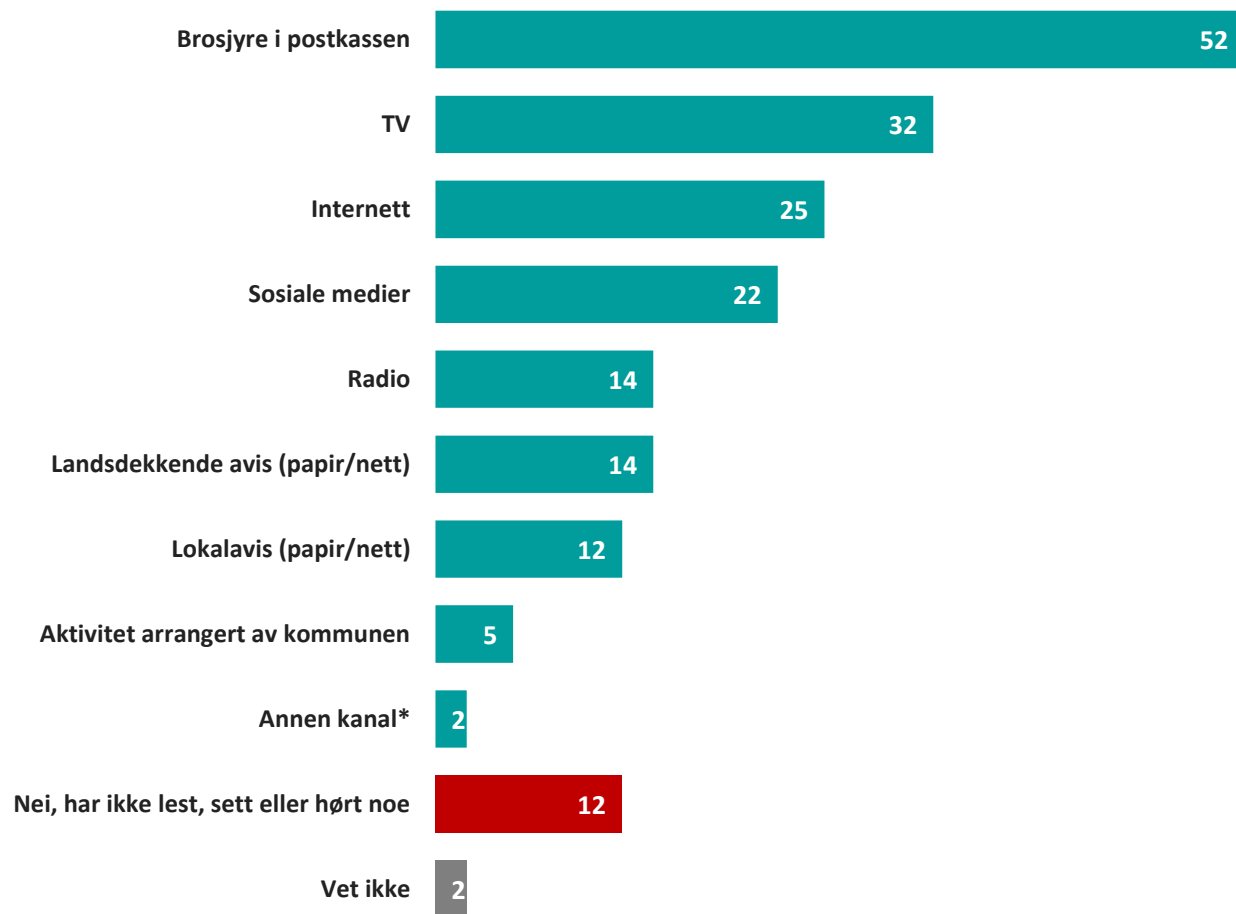
63%

2023

86%

2024

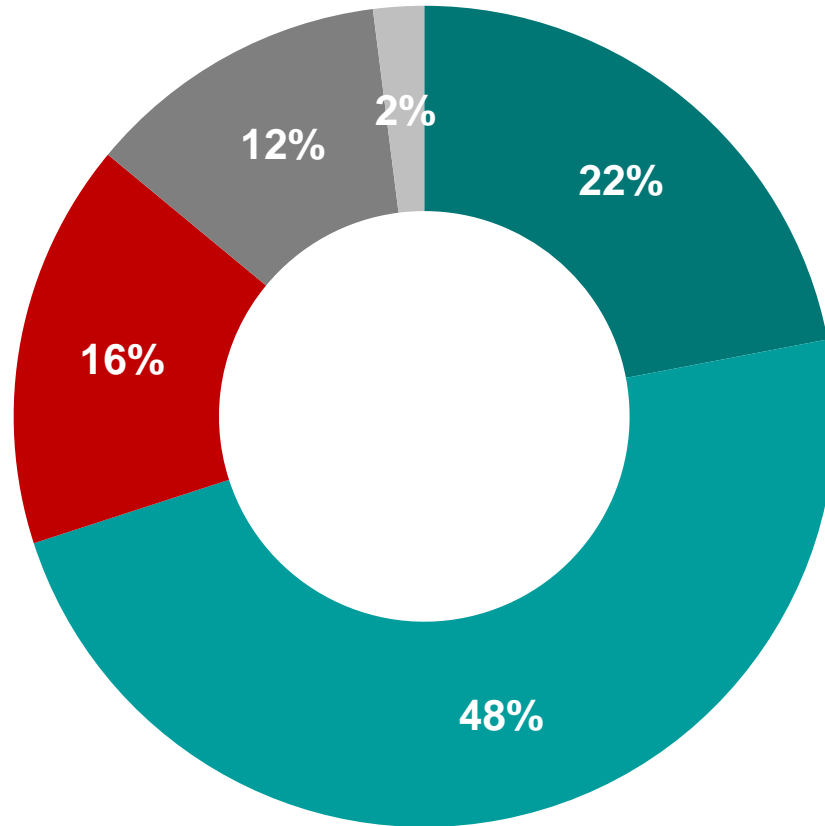
Kan du huske å ha lest, hørt eller sett noe om anbefalinger for egenberedskap i det siste? I så fall, hvor leste, hørte eller så du noe om dette? (Post-test)

Post-testen viser at 86% har lest, hørt eller sett anbefalinger for egenberedskap.

- Brosjyre i postkassen er den klart viktigste kilden, over halvparten har hørt eller sett anbefalinger i brosjyre i postkassen.
- TV, internett eller i sosiale medier er også viktige kilder til informasjon.
- I aldersgruppen 18-29 år er det høyest andel som ikke har lest, sett eller hørt noe (18 %). I denne gruppen er det signifikant færre som plukker opp informasjon fra brosjyren (31 %), men signifikant flere fra sosiale medier (34 %) og internett (32 %) sammenlignet med gjennomsnittet.
- Blant personer over 60 år er brosjyre (65 %) og lokalavis (16 %) viktigere enn for noen annen aldersgruppe.
- De med videregående som høyeste utdanning får i mindre grad enn snittet informasjon fra tradisjonelle medier som landsdekkende aviser, TV og radio.

Har det du har lest, hørt eller sett om egenberedskap den siste måneden, ført til at du har styrket din egenberedskap, eller planlegger å styrke din egenberedskap? (Post-test, har hørt, sett eller lest anbefalinger)

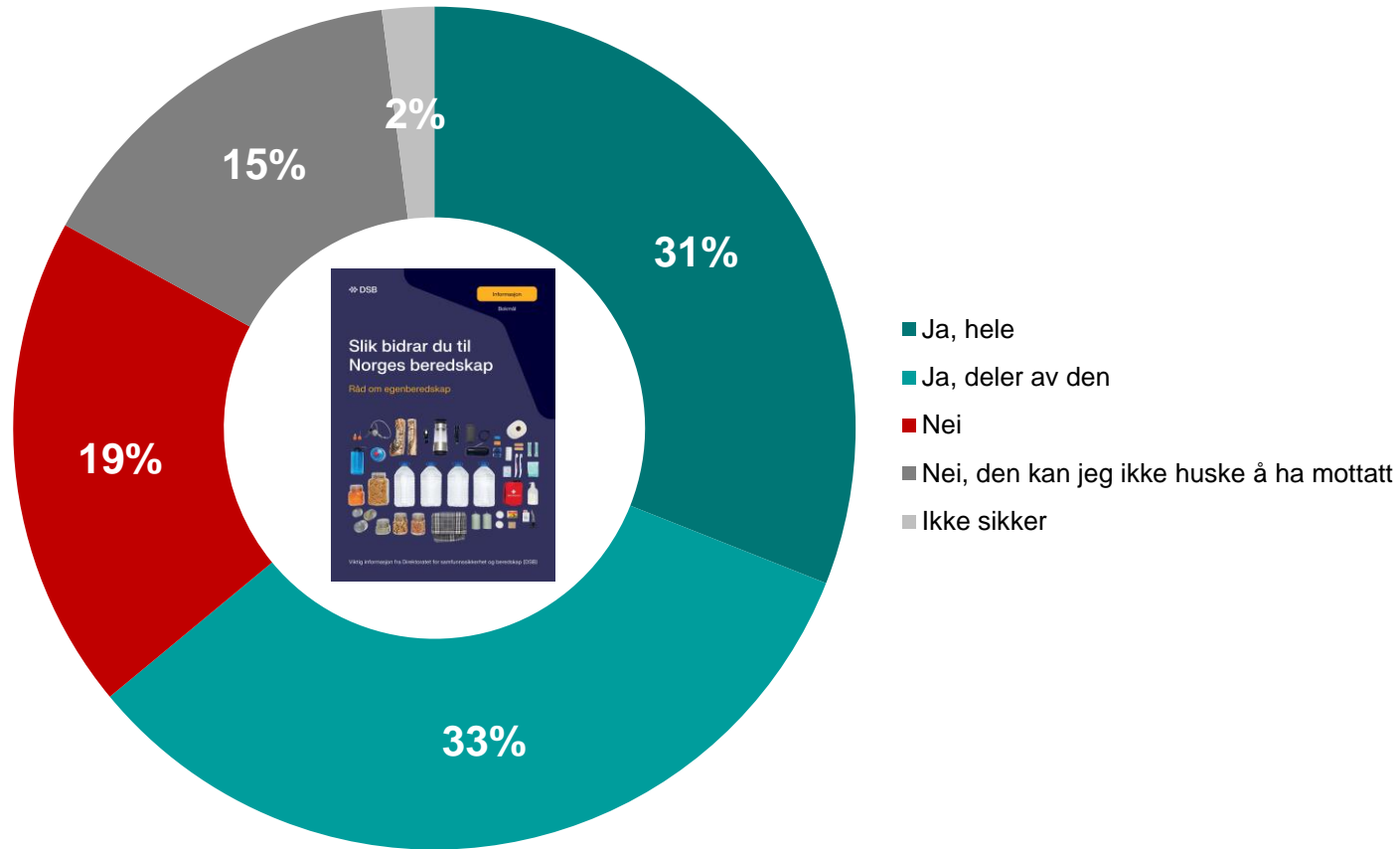
- Ja, jeg har styrket min beredskap
- Ja, jeg planlegger å styrke min beredskap
- Nei, jeg har verken styrket eller planlegger å styrke min beredskap
- Nei, beredskapen min er allerede god nok
- Vet ikke

7 av 10 rapporterer at de har styrket sin egenberedskap eller planlegger å styrke sin egenberedskap

- En lavere andel i aldersgruppen over 60 år (41 %) svarer at de planlegger å styrke sin beredskap. I samme aldersgruppe er det en høyere andel som svarer at beredskapen deres er allerede god nok (22 %).
- I aldersgruppen 18-29 år er bare 3 % som svarer at deres beredskap er allerede god nok. Andelen er 6% i aldersgruppen 30-39 år.
- I husstander med kun en person svarer 22 % at de verken har styrket eller planlegger å styrke sin beredskap. Blant husstander med minst 3-4 personer svarer 28 % at de har styrket sin beredskap.
- I Midt-Norge svarer 59 % at de planlegger å styrke sin beredskap.

DSB har i det siste sendt ut brosjyre i posten om egenberedskap. Har du lest denne brosjyren?

(Post-test)

Nesten 2 av 3 svarer at de har lest hele eller deler av brosjyren

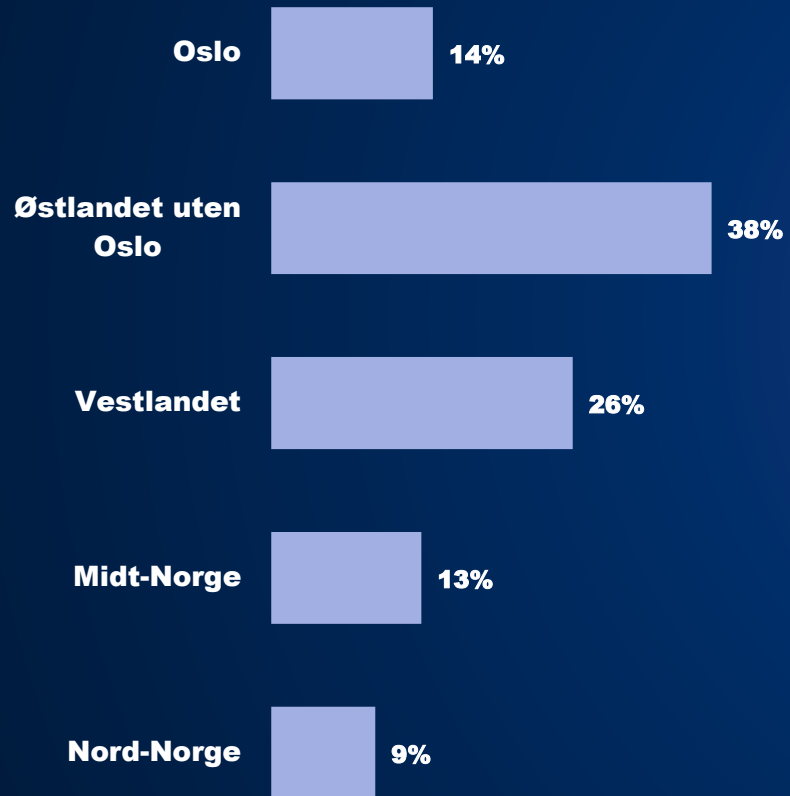
- En lavere andel i aldersgruppen 18-29 (58 %) svarer at de har lest hele eller deler av brosjyren. Blant de over 60 år er andelen 67 %.
- I aldersgruppen 18-29 år svarer 21 % at de ikke kan huske å ha mottatt brosjyren, de over 60 år svarer i mindre grad dette (12 %).
- 73% av de med lengre høyere utdanning har lest hele eller deler av brosjyren. Blant de med kun videregående utdanning er andelen 56%.
- I Nord-Norge svarer 27% at de ikke har lest brosjyren, selv om de har mottatt den.

OM UTVALGET

(UVEKTET)

PRE-TEST

LANDSDEL

KJØNN

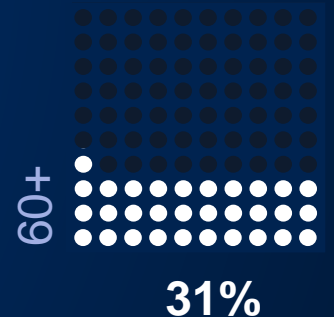
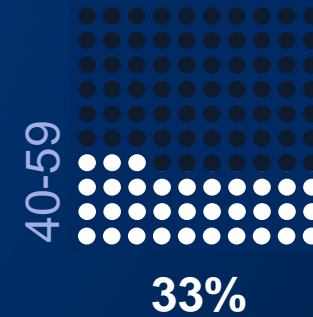
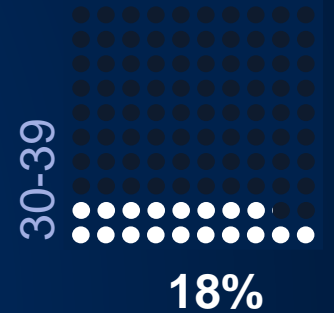
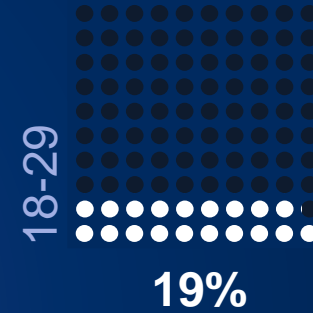

50%

50%

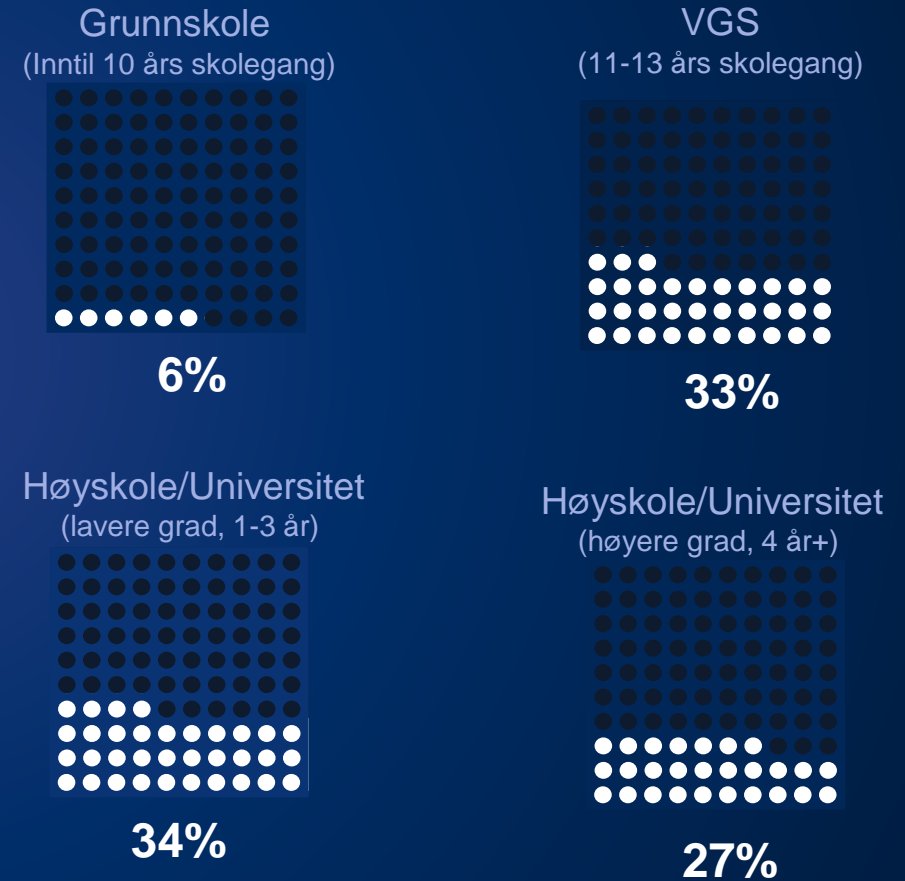
ALDER

SAMLET BRUTTO HUSSTANDSINNTEKT

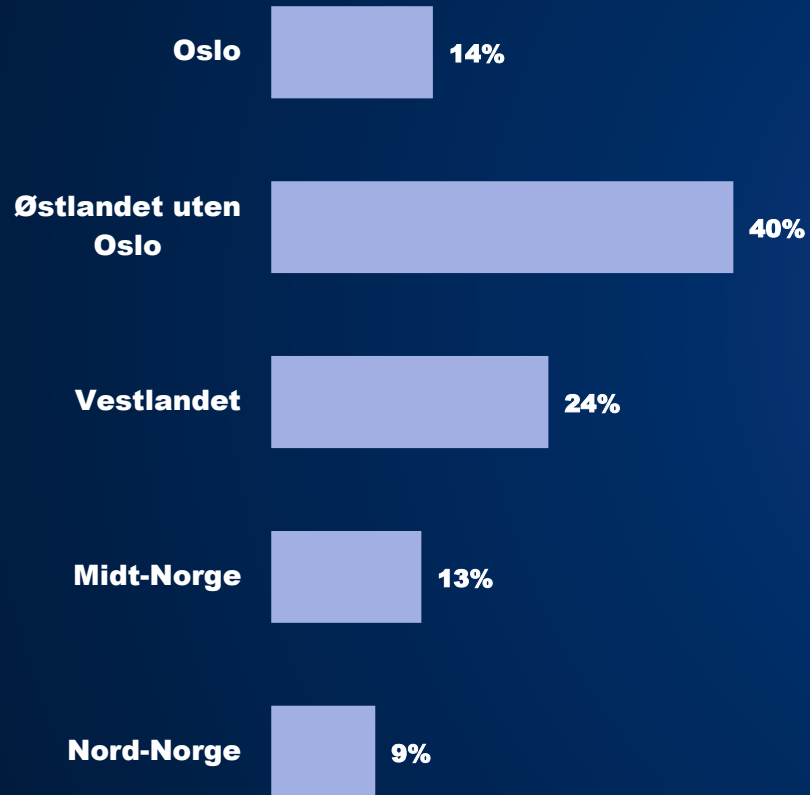

HØYESTE FULLFØRTE UTDANNINGSNIVÅ

POST-TEST

FYLKE

KJØNN

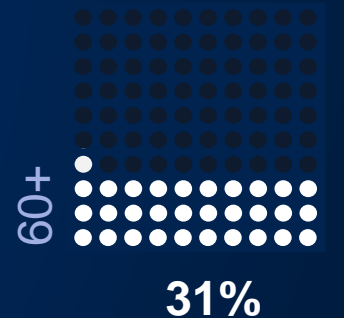
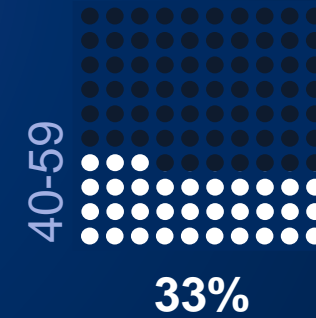
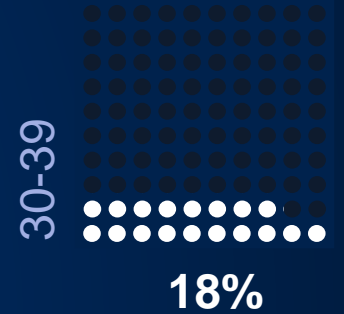
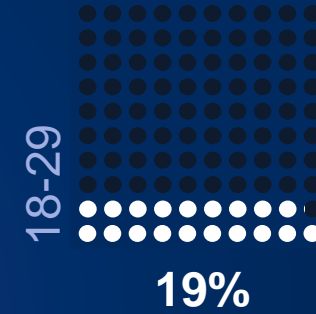

50%

50%

ALDER

POST-TEST

SAMLET BRUTTO HUSSTANDSINNTEKT

HØYESTE FULLFØRTE UTDANNINGSNIVÅ

